

19^η Μαΐου - Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού

Η Ελληνική Πολιτεία, αν και καθυστερημένα, όρισε την 19η Μαΐου ως ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου με τον νόμο 2193 το Μάρτιο του 1994.

Γιατί όμως πρέπει να εορτάζουμε την καταστροφή, τον θάνατο, την δυστυχία. Την απάντηση μας την δίνει ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης με την ομιλία του στο Χαϊδάρι στις 19 Μαΐου 1990.

“... Εμείς οι Πόντιοι, ένας λαός με μεγάλη αγάπη στην ελευθερία, την αλήθεια, τη ζωή, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τις ηθικές αξίες, τον άνθρωπο, ήταν αδύνατο να ζήσουμε στην απόκρυψη, στην παραχάραξη της Ιστορίας, στον εφησυχασμό, στην υποκρισία, στο ψέμα. Έτσι μετατρέψαμε τις ημέρες των διώξεων, των παθών του θανάτου μας σε ημέρες ζωής, τις ημέρες της σταύρωσής μας σε αφετηρία ανάστασης και νέας Ποντιακής αναγέννησης. Ο ορισμός, η καθιέρωσης της 19ης Μαΐου ως ημέρας μνήμης της γενοκτονίας συμβόλιζε τη νίκη της ζωής επί του θανάτου, της ανάστασης επί της σταύρωσης, της αναγέννησης επί της παρακμής, της Ιστορίας επί των κακών αγγέλων του τέλους της Ιστορίας μας, του Διγενή επί του Χάροντα.

Το αίμα χιλιάδων μαρτύρων ανδρών, γυναικών, παιδιών, βρεφών του λαού μας, το αίμα των ανταρτών του αντάρτικου σωτηρίας του Πόντου ζητούσε δικαίωση. Δεν μπορούσε να μείνει χωρίς μια ημέρα απόδοσης τιμής, αλλά και αγωνιστικής κινητοποίησης για την αναγνώριση και τη δικαίωσή του από τους νόμους της ανθρωπότητας.

Επί εβδομήντα περίπου χρόνια ζήσαμε σε ένα Περιβάλλον σιωπής, λήθης, υποβάθμισης, συγκάλυψης των γεγονότων, των αδικημάτων, των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν σε βάρος ενός πλούσιου σε ιστορία, πολιτισμό και θρησκευτικά κομματιού της Ρωμοσύνης, του Ελληνισμού, του Ποντιακού Ελληνισμού. Όλοι οι λαοί που τους κακομεταχειρίστηκε η ιστορία, που είχαν ένα ιστορικό επίθεσης ενάντια στην ανθρώπινη ύπαρξή τους από τις δυνάμεις της βίας, του σωβινισμού και του ρατσισμού, καθιέρωσαν μια ημέρα μνήμης του δικού τους ολοκαυτώματος. Ο Μουσταφά Κεμάλ, που αναβαθμίστηκε σε Αττατούρκ (πατέρας των Τούρκων), μέσα από μια πορεία αίματος ενάντια στους Έλληνες και τους Αρμένιους, όταν στη συνέχεια, τη δεκαετία του '20, προσχεδίασε την επόμενη γενοκτονία ενάντια στον αρχαίο Κουρδικό λαό, τους Καρδούχους του Ξενοφώντα, θα μονολογούσε ασφαλώς: ποιος μιλάει σήμερα για τους Πόντιους; Όπως ο Χίτλερ πριν το Εβραϊκό ολοκαύτωμα αναφώνησε: ποιος μιλάει σήμερα για τους Αρμένιους; Ήταν αυτός, ο Μουσταφά Κεμάλ, που στις 19 Μαΐου του 1919 έφθασε στη Σαμψούντα. Γεγονός που αποτέλεσε αφετηρία μιας καλύτερα επεξεργασμένης πολιτικής σφαγών και διώξεων.

Η αναγνώριση της γενοκτονίας από το Τουρκικό Κράτος και τη Διεθνή Κοινότητα έχει μια πολύ βαθιά σημασία. Είναι η βάση πάνω στην οποία μπορούν να αναπτυχθούν και να ευδοκιμήσουν οι προσπάθειες μιας καλής γειτονίας των δύο λαών, του Ελληνικού και του Τουρκικού. Η αναγνώριση θα απαλύνει, έστω και στο ελάχιστο, την τεράστια ηθική βλάβη την οποία υπέστη ο Ποντιακός Ελληνισμός, και θα επιβεβαιώσει το δικαίωμα ύπαρξης σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τους νόμους της ανθρωπότητας.

Κάθε λαός έχει δικαίωμα να απαιτεί με επιμονή την επίσημη αναγνώριση των εγκλημάτων και αδικιών που διαπράχθηκαν εναντίον του.

Η απαίτηση αυτή μάλιστα, θα γίνεται περισσότερο επιτακτική, όσο το Τουρκικό Κράτος θα εξακολουθεί να αρνείται τις ευθύνες για το έγκλημα που διέπραξε εις βάρος του Ποντιακού Ελληνισμού.

Όλοι μας έχουμε ακούσει ή διαβάσει ιστορίες της απάνθρωπης πολιτικής των Νεοτούρκων και του Κεμάλ. Ωστόσο πολλοί νεώτεροι θα αναρωτιούνται.. μα είναι δυνατόν,... μήπως είναι υπερβολικά αυτά που μας λένε οι παππούδες μας ; Απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα έρχονται να δώσουν αναφορές ξένων ανταποκριτών που βρέθηκαν στον Πόντο την εποχή εκείνη.

Ο Αμερικανός ταγματάρχης Γιόουελ πρόεδρος μιας αμερικανικής επιτροπής βοηθημάτων, που επισκέφθηκε τις μαρτυρικές αυτές περιοχές (σ.σ. αναφέρεται στις Περιοχές εξορίας Σεβάστεια, Μαλάτεια, Χαρπούτ, Ντιγιαρμπακίρ), γράφει στην έκθεση του προς την Αμερικανική κυβέρνηση μεταξύ άλλων τα εξής:

"Οι εκτοπισθέντες ήρχισαν να καταφθάνουν τον Οκτώβριο του 1921 εις Χαρπούτ. Δηλαδή τα απομεινάρια των εκτοπιζομένων, διότι εκ 30.000, μόλις 5.000 έφθασαν εις Χαρπούτ, των λοιπών φονευθέντων και αποθανόντων καθ' οδόν ...

... Εις εκ των εν τη υπηρεσία της επιτροπής βοηθημάτων εμέτρησε καθ' οδόν 1.500 πτώματα. Δύο χιλιάδες απέθαναν επί των δημοσίων οδών, ανατολικάς του Χαρπούτ (σ.σ. περίπου 600 χιλ από τη Σαμψούντα). Είδον εγώ ο ίδιος τα πτώματα των κατακείμενα κατά μήκος των ατελεύτητων οδών, βορά των σκύλων, των λύκων και γυπαετών....

... Όπισθεν των συνοδειών οι Τούρκοι αξιωματικοί και στρατιώται προβαίνουν εις ανηκούστους βιασμούς γυναικών και παρθένων τας οποίας εγκαταλείπουν ημιθανείς δια να αποθάνουν επί των οδών...

... Καθ' όλον το μήκος των οδών πας Τούρκος έχει την άδειαν να εκλέγη οιαδήποτε θέλει γυναίκα ή νεάνιδα εκ της τραγικής συνοδείας. Είς όλας τα δημοσίας οδούς είναι εγκατεσπαρμένα πτώματα Ελλήνων, υπέρ τα οποία ίπτανται σμήνη ορνέων..."

Η Αμερικανίδα Ruth Compton σε επιστολή της στην μητέρα της, γράφει μεταξύ των άλλων:

"... Ήταν μια τρομερή κατάσταση: Η κυβέρνηση προσπαθούσε να σκοτώσει εκείνους ακριβώς που εμείς προσπαθούσαμε να κρατήσουμε ζωντανούς".

(αναφερόμενη στα γεγονότα του 1922 της πόλης Μερζιφούντα, κοντά στην Αμάσεια)

Τι όμως συνέβη τότε ; "Επιτέλους τους ξεριζώσαμε..." αναφώνησε ο Μουσταφά Κεμάλ (Ατατούρκ) στις 13 Αυγούστου του 1923.

Το 1911, σε συνέδριο που έγινε στη Θεσσαλονίκη, πάρθηκε απόφαση από τους Νεότουρκους για εξόντωση Ελλήνων και Αρμενίων, η οποία έλεγε: "Η Τουρκία πρέπει να γίνει μωαμεθανική χώρα, όπου η μωαμεθανική δύναμη και οι μωαμεθανικές αντιλήψεις θα κυριαρχούν και κάθε άλλη θρησκευτική προπαγάνδα θα καταπνίγεται... Και είναι ολοκάθαρο ότι αυτό Δεν μπορεί να γίνει με την πειθώ. Άρα πρέπει να χρησιμοποιηθεί βία..."

Σε μυστική σύσκεψη, υπό την προεδρία του Ταλαάτ Πασά, ο Δρ. Μπεχεντίν Σακίρ είχε δηλώσει: "Τα έθνη που απόμειναν από παλιά στην αυτοκρατορία μας, μοιάζουν με ξένα και βλαβερά χόρτα, που πρέπει να ξεριζωθούν".

Στην ίδια σύσκεψη ο Δρ. Ναζίρ είχε πει: "...θέλω μόνο να ζήσει ο Τούρκος... Εκτός των Τούρκων όλα τα άλλα στοιχεία να εξοντωθούν..." Αυτών των σχεδίων και των απάνθρωπων επιδιώξεων, σήμερα στην εποχή μας, έχουν πικρή εμπειρία και οι Ελληνοκύπριοι, οι Κούρδοι, οι Έλληνες της Ίμβρου, της Τενέδου, της Κωνσταντινούπολης.

Ο Γερμανός αξιωματικός Λίμαν φον Σάντερς, εμπνευστής του σχεδίου γενοκτονίας των Χριστιανικών πληθυσμών της Μικρασίας, καθοδηγώντας τις τούρκικες αρχές υποστήριζε, μεταξύ άλλων απίστευτων μέτρων εξόντωσης του Ελληνισμού "...σας διαβεβαιώ... με το σύστημα, που προτείνω, ο θάνατός τους θα είναι βέβαιος... η μισητή και άτιμη αυτή ράτσα θα ξεκληρισθεί και θα χαθεί για πάντα..."

Έτσι άρχιζε μια καινούργια και απίστευτη γενοκτονία από το 1915, και συστηματική μετά την αποβίβαση του Μουσταφά Κεμάλ (Ατατούρκ) στη Σαμψούντα (19 Μαΐου 1919), με αρχηγό τούρκικων συμμοριών τον αιμοβόρο Λαζό Τοπάλ Οσμάν.

Οι τρόποι, οι μέθοδοι και τα μέσα που χρησιμοποιήσαν οι τουρκικές κυβερνήσεις, για να εξοντώσουν τον Ποντιακό Ελληνισμό, είναι απίστευτα:

Επιστράτευση και εξόντωση νέων.

Τάγματα εργασίας - τάγματα θανάτου.

Στρατόπεδα συγκέντρωσης και εξόντωσης.

Δεκαοχτάωρη εργασία και αγγαρείες κάτω από άθλιες συνθήκες.

Οι στρατευμένοι και συλληφθέντες ήταν υποχρεωμένοι να σπάνε πέτρες, να κόβουν ξύλα, να καθαρίζουν χιόνια, να ισοπεδώνουν δρόμους, να πεζοπορούν χιλιάδες χιλιόμετρα. Τους έβγαζαν από θερμό λουτρό και τους υποχρέωναν να πεζοπορούν γυμνοί σε δριμύ χειμωνιάτικο ψύχος.

Μα ποιο ήταν πραγματικά το μέγεθος της καταστροφής ;

Ο Λόρδος Κόρζον, αργότερα υπουργός Εξωτερικών της Αγγλίας, που βρισκόταν στον Πόντο τον καιρό της ανταλλαγής είπε τότε "Θα παρέλθουν εκατό έτη για να αντιληφθεί η Ευρώπη και να κλάψει διότι εγκατέλειψαν οι Έλληνες τη Μικρά Ασία"

Οι Έλληνες του Πόντου πριν το Γενικό Πόλεμο του 1914 ανέρχονταν σε 700.000 κατοίκους. Αριθμός που αναγνωρίστηκε επίσημα από την κυβέρνηση του Κιαμήλ Πασά.

Η στατιστική της Μαύρης Βίβλου, η οποία εκδόθηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο του Πόντου στα 1922 αναφέρει:

"Οι σφαγέντες και οπωσδήποτε εξολοθρευθέντες Έλληνες του Πόντου από το 1914 μέχρι το 1922 ανέρχονται εις τους εξής αριθμούς:

Περιφέρεια Αμασειάς	: 134.078
Περιφέρεια Ροδοπόλεως	: 17.479
Περιφέρεια Χαλδείας - Κερασούντας	: 64.582
Περιφέρεια Νεοκαισαρείας	: 27.216
Περιφέρεια Τραπεζούντας	: 38.435
<u>Περιφέρεια Κολωνίας</u>	<u>: 21.448</u>

Σύνολο : 303.238

Μέχρι την Άνοιξη του 1924 το τραγικό μαρτυρολόγιο των Ποντίων περιέλαβε ακόμα 50.000 νεομάρτυρες στην πλειοψηφία τους γυναικόπαιδα.

"Η εις ανθρώπινον υλικόν απώλεια των Ποντίων δύναται να υπολογισθεί από του Γενικού πολέμου μέχρι Μαρτίου 1924 εις τριακοσίους πενήτηκοντα τρεις χιλιάδες φονευθέντας απαγχονισθέντας και αποθανόντας εκ πείνης, ασθeneιών και κακουχιών."

"Οι λαοί που ξεχνούν την ιστορία τους είναι καταδικασμένοι να την ξαναζήσουν". Γι' αυτό δεν πρέπει ποτέ να λησμονούμε.

Χορτοκόπι 19-5-2004

* Στοιχεία για την παραπάνω παρουσίαση πήραμε από έρευνα στο Internet